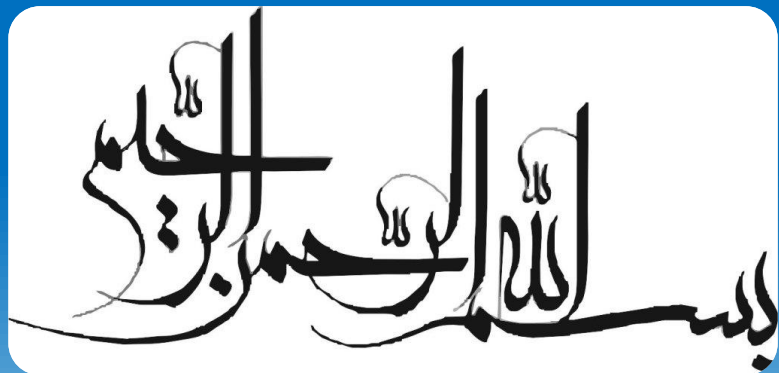

مدرس:

خلیل عقیلی فرج

Draghili.blog.ir

تفسیر موضوعی نهج البلاغه

جلسه چهارم

بایسته‌های اخلاقی در نهج البلاغه (۳)

(خطبه ۱۹۳: متقین)

خلاصه مباحث جلسه گذشته

✓ آشنایی با خطبه متقین

✓ دو توصیه عمومی اخلاقی: تقوا و احسان

✓ آشنایی با مفهوم تقوا در نهج البلاغه

✓ ارتباط تقوا با آزادی

✓ آیا تقوا محدودیت است؟

✓ آشنایی با مفهوم احسان در نهج البلاغه

✓ نتایج احسان به دیگران

✓ دو معیار برای احسان و نیکی کردن

خلاصه مباحث جلسه گذشته

□ مقدمه ۱: بی نیازی خداوند از اطاعت بندگان

□ مقدمه ۲: اقتصاد، معیشت و طبقات اقتصادی

□ بخش اول ویژگی های پرهیزکاران

➤ ۸- عظم الخالق فی أنفسهم فصغر ما دونه فی أعینهم ← خالق چنان در دل آنان بزرگ است که هر چه غیر

اوست در دیدگان شان کوچک است.

تفسیر موضوعی نهج البلاغه * خلیل عقیلی فرج

◀ زندگی خود را وقف نگاه و نظرات دیگران نکنیم.

◀ دارای شأن اجتماعی و استقلال شخصیتی باشیم و نه مانکن مدها و تفکرات سرمایه داران.

◀ ارزش هایی را با نگاه واقع بینانه برای خود تعیین و آن ها را خط قرمز زندگی خود بدانیم.

➤ ۹- بهشت برای آنان چنان است که گویی آن را دیده و در نعمتهای آن به سر می برند، و جهنم را چنان باور

دارند که گویی آن را دیده و در عذابش گرفتارند.

◀ عبور از دانش صرف و رسیدن به یقین. امام خمینی (ره): دانش بدون تقوا حجاب اکبر است.

➤ ۱۰- قلوبهم محزونه ← قلبهایشان محزون است.

▶ انسان در حالت شادی و سرخوشی کمتر اهل تفکر عمیق است.

➤ ۱۱- و شرورهم مأمونه ← مردمان از آسیبشان در امان اند.

➤ ۱۲- و أجسادهم نحیفه ← بدنهایشان لاغر (چالاک) است.

➤ ۱۳- وَ حَاجَاتُهُمْ خَفِيفَةٌ ← و نیازهایشان اندک است.

➤ ۱۴- وَ أَنْفُسُهُمْ عَفِيفَةٌ ← و نفسهایشان به زیور عفت آراسته است.

▶ زندگی گذشته هر فردی مانند راهی طولانی است که لحظاتی از آن روشن (زمان زندگی با پرهیزکاری و استفاده

از فرصتها) و لحظاتی از آن تاریک (لحظات خطا و از دست دادن فرصت ها) است.

➤ ۱۵- برای مدتی کوتاه در این جهان صبر و استقامت ورزیدند و راحتی

بس طولانی بدست آوردند، و این تجارتی است پرسود که پروردگارشان
برایشان فراهم ساخت.

➤ ۱۶- **أَرَادَتْهُمُ الدُّنْيَا فَلَمْ يُرِيدُوهَا** ← دنیا آنان را خواست و آنان آن را
نخواستند.

➤ ۱۷- **أَمَّا اللَّيْلَ فَصَافُونَ أَقْدَامَهُمْ** ← شب هنگام به عبادت قیام می کنند.

➤ ۱۸- **وَ أَسْرَتَهُمْ فَفَدَوْا أَنْفُسَهُمْ مِنْهَا** ← دنیا آن ها را به اسارت کشید و
آنان خویشان را از چنگالش رها کردند.

➤ ۱۹- **تَالَيْنَ لِأَجْزَاءِ الْقُرْآنِ** ← قرآن را تلاوت می کنند.

➤ ۲۰- **يُرْتَلُونَهَا تَرْتِيلاً** ← قرآن را شمرده و با تفکر تلاوت می کنند.

امام علی علیه السلام
آگردهای آسمانها و زمیرها برینده ای
بسته شود آن گاه او تقوار ایشر گیرد
خداوند راه نجاتی برایش می کشاید

نهج البلاغه، قسمی از خطبه ۱۳۰

صلوات و تحیات
اللهم صل على محمد وآل محمد